

[Ministeren for offentlige Arbejder.]
her i Landet, hvis vi skal til at chaussébrolægge i større Omfang, end det sker for Tiden.

Hvorledes disse Udgifter fordeler sig, vil jeg gerne give ærede Medlemmer et lille Begreb om. Ved Chaussébrolægning andrager den egentlige Arbejds løn, hvis man regner Chaussébrolægningen til 10 Kr. pr. m², hvad der vist er en meget passende Pris, ca. 3 Kr. eller 30 pCt.; andre mindre Udgifter til Materialer andrager 10 pCt., men de store Udgifter ved Anskaffelse af Chausséstenene, som er langt de fleste, udgør 60 pCt. Ved en almindelig Makadamisering, der kan anslaaes til 2 Kr. pr. m², udgør Arbejds lønnen 30 Ø. eller 15 pCt., Skærver eller andet, som medgaar dertil, andrager 1 Kr. 15 Ø., det vil sige 57 pCt., medens andre Udgifter kommer op paa 55 Ø. Ved en stærk Forcering risikerer man let, at man faar Arbejde tvunget ud af Landet, som ellers fuldt og helt kunde udføres her i Landet, hvis man strækker det over en længere Aarrække. Alene af den Grund kan man ikke rigtig overse, hvad Virkning et saadant Forslag vil have overfor Arbejds løsheden. Men Forholdet er jo ogsaa det, som jeg paaviste, at disse Grundforbedringsarbejder paa Vejene ikke vil blive udført dér, hvor Arbejderne bor. Thi det er jo ikke Byernes Grundforbedringer af Veje, der kommer til at spille nogen Rolle, det er Grundforbedringerne af Vejene i Sognene og Amterne, og derfor tror jeg ikke, man naar noget virkeligt til Afhjælpning af Arbejds løsheden.

Jeg er ogsaa ganske enig med de ærede Medlemmer Hr. Ulrich og Hr. Nørskov i, at vi ikke har Raad til at gaa videre, end vi i dette Øjeblik gaar, med Hensyn til vort Vejvæsen. Jeg skal ikke komme ind paa de Betragtninger, den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Steen) var inde paa, om, at det ikke skulde stride mod Forudsætningen for Motorloven. Jeg vil kun henvise til, hvad jeg sagde, at man hidtil ikke har villet gaa til at optage Statslaan for at give Kommunerne Laan — det er et nyt Princip —, og at man heller ikke hidtil har villet gaa med til Statstilskud til Vejbygning; det er ogsaa et nyt Princip, som er foreslaaet i det Forslag, vi behandler her i Dag.

Jeg maa endelig sige til den ærede Ordfører, at hvis han tror, at Amterne har tilstrækkelig teknisk Medhjælp til at assistere Sognekommunerne ved saa store Vejarbejder, som her er Tale om, tror han meget forkert.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Steen):

Den højtærede Minister for offentlige Arbejder anstillede nu nogle Betragtninger over, hvorledes de eventuelle Beløb vilde fordele sig, hvor meget der vilde blive anvendt til Arbejds løn og kunde regnes at blive her i Landet, og hvor meget der vilde komme Udlandet til gode paa forskellig Vis. Nu kan saadant noget jo regnes ud paa mange Maader, og det bedrøver mig at maatte sige, at jeg ikke fik Indtryk af, at den højtærede Minister havde gjort sig særlig Ulejlighed for at faa en Beregning frem, der gav Udtryk for det virkelige Billede. Hvis den højtærede Minister havde gjort det, vilde det nemlig ikke være faldet ham vanskeligt til lægge de indirekte Virkninger at lægge de indirekte Virkninger, som disse Arbejders Udførelse vil faa, udover hvad der vil foregaa paa selve Vejene. Med Hensyn til blot en Ting som Skærver antager jeg, det vil være rimeligt at regne med den Arbejds løn, der gaar til at faa dem slaacet, men der vil ogsaa være Udgifter til Transport af Stenene fra det Sted, hvor de oprindeligt findes, til det Sted, hvor de skal anbringes. Regner man det rigtigt ud, baade med direkte og indirekte Arbejds løn, vil Resultatet, med Hensyn til hvad der gaar til Arbejds løn og bliver her i Landet, blive gunstigere end det Billede, den højtærede Minister her rullede op.

Med Hensyn til det Spørgsmaal, den højtærede Minister atter fremdrog, om den tekniske Hjælp til de paagældende Arbejders Udførelse, siger han nu, at hvis jeg tror, Amterne raader over tilstrækkelig teknisk Hjælp, tror jeg meget fejl. Dér vil jeg paa Forhaand være overordentlig tilbøjelig til at tro, at den højtærede Minister ved meget bedre Besked end jeg, men saa mener jeg ogsaa, vi nok maa kunne enes om, at der da endelig er den Udvej, at hvis Amterne under deres tekniske Overledelse i Løbet af disse Aar maa sikre sig større teknisk Hjælp, end de raader over i Øjeblikket, behøver det ikke at foregaa som fast Ansættelse af Folk, som man senere har stort Besvær med at komme af med paa rimelig Maade. Der er sikkert mange Mennesker, som sidder inde med den fornødne tekniske Indsigt, der vil være overordentlig glade for en midlertidig Ansættelse for det Tidsrum, disse Arbejders Udførelse skulde strække sig over.

Det ærede Medlem Hr. Nørskov sagde, at der ingen Grund var til at forcere disse Vejarbejder saa stærkt frem, som det